

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଆମ ଓଡ଼ିଶା ନବୀନ ଓଡ଼ିଶା

କଟକ ଜିଲ୍ଲା

୧୮୭ କୋଟି
୪୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ବ୍ୟଙ୍ଗରେ
୫ ହଜାର ୩୪୧୯
ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଜିଲ୍ଲା

୧୭୪ କୋଟି
୪୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ବ୍ୟଙ୍ଗରେ
୩ ହଜାର ୩୪୩୯
ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ ପ୍ରକଳ୍ପ

ଓଡ଼ିଶାର ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀଶୁକ୍ଳ ନବୀନ ପଣ୍ଡନାୟକ
ଦ୍ୱାରା
ଶ୍ରୀରାମ୍ଭାନ୍ଦୁ

|| ୧୯ ଅକ୍ଟୋବର ୨୦୨୩ ||

ପ୍ରତି ଗାଁ ହେବ
ସମ୍ପଦ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତିକଳି

ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ଓ ପାନୀୟଜଳ ବିଭାଗ

ଦେବଦତ୍ତ ପଞ୍ଜନାୟକ

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଯାହା ଆସେ – ତାହାରା ବିଶୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ – ଯେତେବେଳେ ଆୟୋଜନ କେବଳ
ଅନୁଭବ ମଧ୍ୟ କରିଯାଇବା କାଳର ଅନୁଭବ କଣ୍ଠରେ ଥିଲା କାଳର କଣ୍ଠରେ ଥିଲା

ମୀରା ବେଉରା

ମିତ୍ତ ଖିଚରେ ଶାନ୍ତି

ସେତେବେଳେ ଆମେ ଶାନ୍ତି ଅନୁଭବ କରିଥାଏ । ଜଣେ

ଆମକୁ ନିନ୍ଦା ବା ଅପମାନ କଲେ ଆମେ ଶାନ୍ତିକାମନ ମନେକରୁ ।

କେବଳ ଆମକୁ ପ୍ରଶାସକଙ୍କ ଆମ ନିଜକୁ ଶୁଭପୂର୍ବ ଭାବୁ

ଏବଂ ଅପମାନିତ କଲେ ଆମ ଶୁଭପୂର୍ବ ନ ଥିବା ଅନୁଭବ

କରୁ । ତେଣୁ ଆମେ ପ୍ରଶାସକଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରେରଣା ପାଇବାକୁ

ଜଣ୍ମ କରୁ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଆମକୁ ସମାଜାଲୋଚନା କରନ୍ତି

ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଦୁରେଇ ରହୁ । ରାଜନେତାମାନେ ଏହାକୁ

ଭଲ ଭାବରେ ଦୁଇଥାନ୍ତି । ଭାଷାର ଶାନ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରି

ସେମାନେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଭଲ କାମ କରିବାକୁ ପ୍ରେରଣା

ଦେଇପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ରାଜନେତିକେ

ଗଢ଼ ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ ଜନଶକ୍ତି ସୁନ୍ଦର

କରିଯାଇଛନ୍ତି । ବିରୋଧକାରୀ ଶାନ୍ତି କମ୍ପନୀ

କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା

କୁଣ୍ଡଳ କରୁଥିବା ଶର ବ୍ୟବହାର

କରନ୍ତି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଆମ୍ବିମ୍ବାରୁ

ମଧ୍ୟବରା ଏବଂ ସହକରଣକୁ କରିଥାଏ ।

ଶାନ୍ତି ଖାଦ୍ୟ ପରି ଦିଆଯାଇପାରେ,

ନିଆୟାଳପାରେ ଏବଂ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରେ ।

ହିସ୍ତ ପ୍ରାଣରେ ଶାନ୍ତିଦେବୀ ଦୁର୍ଗା ନାମରେ ପରିଚିତ । କିନ୍ତୁ

ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ବାସନ୍ତକାଳ ଦ୍ୱାରା ଶାନ୍ତିରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାଣଠାରୁ ଭିନ୍ନ ।

ପ୍ରେୟେକ ଦେବତାଙ୍କ ଭିତରେ ଶାନ୍ତି ଅଛି । ଯେତେବେଳେ

ଦେବତାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଭିତରେ ଥିବା ଶାନ୍ତି ପରିଚାରକାରୀ

ଏବଂ ଯାହାକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶାନ୍ତିପାରିବା (ପରିଚୟ)

ମଧ୍ୟବରା ଏବଂ ବହାଯବାରର (ଅପବ୍ୟବହାର

ମାଧ୍ୟମରେ) । ଏବଂ ବହାଯବାରର (ଅପବ୍ୟବହାର

ମାଧ୍ୟମରେ) । ଶାନ୍ତି ଖାଦ୍ୟ ପରି

ପରିଚାରକାରୀ ପରିଚାରକାରୀ ପରିଚାରକାରୀ

ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଶାନ୍ତି ହେଉଛି କ୍ଷମତା ଯାହା ଆମ ଭିତରେ

ଅଛି । ତାହା ହେଉଛି ଆମର ଅର୍ଥରେ ଆମରିଷ୍ଟିତ ଆମରିଷ୍ଟିତ ଆମରିଷ୍ଟିତ

ଆମରିଷ୍ଟିତ ଆମରିଷ୍ଟିତ ଆମରିଷ୍ଟିତ ଆମରିଷ୍ଟିତ ଆମରିଷ

ସୁରକ୍ଷାପୂର ବଳିଯାତ୍ରା

ସାନ୍ତୁଷ୍ଟି, ୧୮୧୦ (ମୃତ୍ୟୁଜୀବ ଶତପଥୀ)

କ୍ଷେତ୍ର ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁରରେ ଆଶିନ୍ତାରୁ
ମାଦାବାସ୍ୟା ଗତ ୧୪ ତାରିଖଠାରୁ
ପାରମ ହୋଇଥୁବା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ବଳିଯାତ୍ରା
୧୯ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିତ୍ରିତ ଦଶହରା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଦେବୀ ମନ୍ଦିରରେ
ଶାକପୂଜା ନାତି କରାଯାଏ । ଯନ୍ତ୍ର
ପନ୍ଦ୍ର ଓ ମନ୍ତ୍ରର ପାଠ ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର ସହରର
ମହାନ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରିପାରାର ପରିଚାୟକ
ବିହିତ ବଳିଯାତ୍ରା । ରାଜାରାତ୍ରୀତା ଅମଲଗୁ
ପାହା ଚାଲିଆଯିଛି । ତିଳାର ଅଧିକାରୀ
ଦବୀ ମା' ସୁରେଶ୍ୱରୀ, ମହାରାଜାଙ୍କ
ଅଷ୍ଟଦେବୀ ମା' ସମଲେଶ୍ଵରୀ ଓ
ମହେଶ୍ଵରୀ ମନ୍ଦିରରେ ବିଭିନ୍ନ ବଳିଯାତ୍ରା
ପାଇୟୋଜନ କରାଯାଏ । ରୁଧିବାର ବିକ୍ରିତ
ନାତି ଚତୁର୍ଥୀ ତିଥୁରେ ରହସ୍ୟମାୟ
ପରିବଳ ଫିତା ବଳି ଅନୁଷ୍ଠାତ ହେବ ।
ବାତ୍ରିର ଢ଼ଟାଯ ପ୍ରହରରେ ଏହି
ପାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅତି ଗୋପନୀୟ ଭାବେ
ପରା ଯାଇଥାଏ । ସମଲେଶ୍ଵରୀ ପାଠରେ
ଶେଷ ପୂଜା ପରେ ରାତି ଥାତେ
୨୮ ତାରିଖରେ ବରୁଆ ପୂଜା ପୂଜା,
ପ୍ରସାଦ ସହ ଖମେଶ୍ଵରାଙ୍କ ପାଠକ୍ରମ
ପାଇସନ୍ତି । ଖମେଶ୍ଵରାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପରେ

ସଂକ୍ଷପରେ

ବେଅଇନ ଲିଙ୍ଗ
ରୂପଶ ରୋକିବା ନେଇ
ଉପଦେଷ୍ଟା କମିଟି ବୈୠକ
ବୌଦ୍ଧ, ୧୯୧୦ (ଆଜିତ କୁମାର ବାରିକ)

ବୀଜ ଜିଲ୍ଲା ବାଉଁଶୁଣୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ଥାପନ
କରୁଥିଲେ ତା. ବିଶ୍ୱମାଥ ଶତପଥାଙ୍କ
ଡପୁରେଶ୍ଵର ଆଦେଶ ବାଲି ଦାବିତେ
ଧରାର ସମ୍ମାନେ ପ୍ଲାନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳବାଙ୍କ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଦାବିପତ୍ର ପ୍ରଦାନ
କରାଯାଇଛି । ତା. ଶତପଥା ଜଣେ ଦକ୍ଷ
କ୍ଷେତ୍ରର ହୋଇଥିବା ବେଳେ ୨୦୧୯
ଏହିବ୍ୟାବୁଦ୍ଧିରୁ ବାଉଁଶୁଣୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ଥାପନକୁ
ଯୁକ୍ତ ପାଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ତାଙ୍କ
ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବେ ଡେପୁରେଶ୍ଵନରେ
ନିୟ ପ୍ଲାନ୍ୟ ପଠ୍ୟାଇଥିବାରୁ

ନିଶ୍ଚାର୍ଜର ବସ୍ତୁବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପାଇଁ ପିଲାଙ୍କା ବିଦୀ

ଖଉଳ ପିଟା କଳି ପରେ ଖୁସ୍ତିଶରା ମନ୍ଦିର ସମ୍ମହରେ ବରୁଆ ଓ ସେବାଯତ୍ତ ବୃଦ୍ଧ (ପାଇଲ ପଟେ)।
ପରମା ଅନୁଯାୟୀ ରାତି ନାଚରେ
ବରୁଆ ମା' ସୁରେଶରାଙ୍କ ନିକଟକୁ
ଯାଆନ୍ତି । ନିଶାର୍ଦ୍ଦରେ ସୁରେଶରା
ମନ୍ଦିର ନିକଟ ପୋଖରା କୁଳରେ ଥୁବା
ଏକ ଶିମୁଳି ଗଛ ମୂଳରୁ କଥୁତ ଖଉଳ
ଗାତରୁ ବରୁଆ ମାଟି ବାହାର କରିବେ ।
ଖଉଳ ଗାତରୁ ମାଟି କାତିବା ବିଶେଷ
ପର୍ବକୁ ଖଉଳ ପିଟା କୁହାଯାଏ । ଏହି
ସମୟରେ ବରୁଆ ନା ଥର ଜୋରରେ
ଚିକାର କରେ । ଏପଣେ ଘରେ ଥୁବା

ବରୁଆର ସ୍ତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବଳି
ଦେଇଥାଏ । ମାଟି କାତିବା ପୂର୍ବରୁ ବରୁଆ
ଖଉଳ ଗାତ ପାଖରେ ପୁରୋହିତଙ୍କ
ହାରା କଣ ଯାଇଥିବା ଯନ୍ତ୍ରରେ ଧାନ୍ତୁ
ମୃଦାରେ ବସନ୍ତି । ଏହି ଯଞ୍ଜକୁଣ୍ଡ ବା
ଖଉଳ ଗାତର ମାଟିକୁ ବଳିଯାଉନ୍ତା
ସମୟରେ ବରୁଆ ଦେବରେ ଦେବୀ
ପ୍ରବେଶ କରିବା ପାଇଁ ନାତିରେ ସର୍ବ କରା
ଯାଇଥାଏ । ବରୁଆ ବ୍ୟକ୍ତାତ ଏହି ମାଟିର
ଉଗ୍ର ପ୍ରକୋପକୁ ଅନ୍ୟ କେହି ସହ୍ୟ କରି

ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ଲୋକକଥା ଅଛି ।
ସେହିପରି ଗାତ୍ରୁ ମାଟି କାହିବା
ବେଳେ ବରୁଆଙ୍କ ଅଣ୍ଟାରେ ଦଉଡ଼ି ବାନି
ଚାରିଶରିଆ ମାନେ ଶାଣି ଧରିଥାନ୍ତି । ନ
ହେଲେ ମାଟି ତଳେ ଥରା ସାତବହନୀ
ଦେବମାନେ ବରୁଆଙ୍କ ଖରଳ ଗାତ୍ରକୁ
ଚାଣି ନିଅନ୍ତି ବୋଲି ଜନଶୁଣ୍ଟ
ରହିଛି । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଖରଳ ଗାତ୍ରୁ ଧଳା, କଳା
ଓ ଲାଲ ରଙ୍ଗର ମାଟି ବାହାରି ଥାଏ ବୋଲି
ଲୋକଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି । ମାଟିର ରଙ୍ଗକୁ
ନେଇ ପାଳକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ
କରାଯାଏ । ଧଳାମାଟି ବାହାରିଲେ ଉଭୟମ
ପାଳକ, ଲାଲ ମାଟି ବାହାରିଲେ ସେ ବର୍ଷ
ମହୁଡ଼ି-ଦୁର୍ବ୍ୟାକ ଏବଂ କଳାରଙ୍ଗର ମାଟି
ବାହାରିଲେ ରୋଗ, ଶୋକ ଓ ମୃତ୍ୟୁର
ଘନାଘନ ରହିବ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ।
ଖରଳ ଗାତ୍ରୁ ୨ଟି ମାଟି ପାତ୍ରରେ
ମାଟି କାହିଁ ମା' ସମଲେଶ୍ଵରା ଓ ମା
ଖମେଶ୍ଵରାଙ୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ବରୁଆମାନେ
ନିଅନ୍ତି । ଏହି ମାଟିକୁ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ
ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ବରୁଆଙ୍କ ନାତିରେ
ଲଗାଇଲେ ଦେବା ଆବିଭାବ ହୋଇଥାନ୍ତି ।
ଉଚ୍ଚ ମାଟିକୁ ଉଚ୍ଚଦେବୀ ସୁରେଶ୍ଵରାଙ୍କ
ପାଦ ତଳେ ବୁଲ ପାର୍ଶ୍ଵରେ ରଖାଯାଏ ।
ତେବେ ମାଟି ଉଠାଯିବା ପରେ ବରୁଆଙ୍କ
ପ୍ଲାମ୍‌ଯ ଘାଟ ହନ୍ତମାନ ପୋଖରୀରାଜୁ
ସେବାଯତମାନେ ଫିଜିଆନ୍ତି । ଜଳାଶ୍ୟମ୍ଭୁ
ଫିଜିବା ସମୟରେ ଉଭାପ ଲୁହ
ପାଣିରେ ପଡ଼ିଲା ଭଲ ଶବ୍ଦ ହୋଇଥାଏ
ବୋଲି ଲୋକ ମୁଖରୁ ଶୁଣାଯାଏ । ପରେ
ଭୋର ସମୟରେ ଖମେଶ୍ଵରା ମନ୍ଦିର
ସମ୍ମହରେ ବରୁଆ ଦ୍ଵାରା ଖୋଲନ୍ତା
ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୁଏ । ଏହି ଖରଳ ଗାତ୍ରୁ
ପର୍ଶ୍ଵରାମଙ୍କ ଯଜ୍ଞଶଳ ବୋଲି ଲୋକଙ୍କ
ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି । ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁରର ପ୍ରଳୟର
କିମ୍ବଦତ୍ତ ଅନୁସାରେ ରାମାଯଣର ବାର
ପର୍ଶ୍ଵରାମ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟ କରି ସାରିବା ପରେ
ଏଠାରେ ଯଜ୍ଞକୁଣ୍ଠନ ପୁର୍ବକୁ ଦେବାକାଳ
ସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ । ସେହି ଯଜ୍ଞକୁଣ୍ଠ
ଏବେ ଖରଳ ଗାତ୍ର ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ସୁରେଶ୍ଵରା ମନ୍ଦିର ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଥୁବ
ଶିମୁଳି ଗଛ ମୂଳରେ ଏକ ଅଲୋକିତ
ମହିମା ସମ୍ନ ଖରଳ ଗାତ୍ର ରହିଛି
ଏଠାରେ ପର୍ଶ୍ଵରାମଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶତ୍ରୁଯ
ବୀରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ ଆସୁଥି ଦିଆ ଯାଇଥିଲା
ପର୍ଶ୍ଵରାମ ଯଜ୍ଞ ସମାଦନା କରିବା ପରେ
ମାତା ରେଣୁକାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଦେବ
ସୁରେଶ୍ଵରାଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ ବୋଲି
ଶୁଣାଯାଏ । ତେଣୁ ମା' ସୁରେଶ୍ଵରାଙ୍କ
ମନ୍ଦିର ରେଣୁକା ପାଠ ନାମରେ ପରିଚିତ

ପୂର୍ବତମ ବିଧାୟକ ସ୍ଵର୍ଗତ ମୁରାରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ନୂଆଖାଇ ଭେଟୁଳ

ମୁରାରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ସ୍କୁଟିରେ ଦୂଆଁଖାଇ ଭେଚାଗରେ ମଞ୍ଚାସୀନ ଅଟିଥି ।

ପଛ୍ଚାତ୍, ୧୮୧୦(ପ୍ରଦୀପୁ ଦାଶ)

ବରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ବିଜେପୁର ନିର୍ବାଚନମଣ୍ଡଳୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଗାଳିସିଲେଟ କ୍ଲକ ତଳାପାଳି ନିକଷେ ଖୁଣ୍ଡପାଳିଟାରେ ପୂର୍ବତମ ବିଧାୟକ ସ୍ଵର୍ଗତ ପୁରୁଷାରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ସ୍ଥିତରେ ନୂଆଞ୍ଚାଇ ଭେଦବ୍ୟାର ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ମହାବାରୋହରେ ବିଜେପୁର ଓ ପଞ୍ଚପୁର ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀର ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ମୁରାରୀ ମିଶ୍ର ପ୍ରେମୀ ପୁରୁଷ ମହିଳା ଓ ବୟୋଜ୍ୟେଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯୋଗଦାନ କରିଥିଲେ । ସଭାକୁ ପମୋଦ କ୍ରମାର ଦେବତା ନେତା କଣ୍ଠର ଦେବତା, ଲକ୍ଷ୍ମୀ କୁମୁଦ, ସରୋଜ ପାଗେଲ, ଧନେଶ୍ୱର ମେହେର, ଶୈଶବଦେବ ବାଚିକ, ତେଜବାଜ କର୍ଣ୍ଣାଳ, କର୍ତ୍ତାକାର ସାହୁ, ଓକିଳ କରାର, ଚିଙ୍ଗ ମହାନ୍ତି, ସଙ୍କଟା ବାଜପୋଯୀ, ବାରେନ୍ଦ୍ର ପଧାନ, ସୁବାସ ତରିଆ, ଡାକ୍ତର ସାହୁ, ସଦାନନ୍ଦ ବଜାଇ, ପୁବଳ ମିଶ୍ର, ସବସତ ପଧାନ, ପ୍ରସନ୍ନ ମହାନ୍ତି ପ୍ରମୁଖ ଉପଚିତ ରହି ସ୍ଵର୍ଗତ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଉପରେ ସ୍ଥିତାରଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ଅବସରରେ ସ୍ଵର୍ଗତ ବିଧାୟକଙ୍କ ୪୦ଜଣ ସନ୍ଧିକ୍ଷ ସହଯୋଗୀ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଉପତୋକନ ଦେଇ ପଞ୍ଚପୁର ଉପକ୍ଷେତ୍ର ସମସ୍ତ ଗଣମାଧ୍ୟମ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସନ୍ଧିତି କରାଯାଇଛି । ସ୍ଵର୍ଗତ ମୁରାରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଜ୍ଞାଲ୍ ତକ୍ତର ସୁଲିଙ୍ଗ ଶର୍ମା, ଝିଅ ରାଜଲଙ୍ଘୀ ମିଶ୍ର, ସୁରଜ ଶର୍ମାଙ୍କ ମହାନ୍ତି, ସଙ୍କଟା ବାଜପୋଯୀ, ବାରେନ୍ଦ୍ର ଉପ୍ୟମରେ ଏହି ବିରାଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହୋଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମରରୁ ହେଜାର ହୋଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ସାଂୟୁତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କହା ଗାତର ତାଳଖାଇ, ପୁଲମୁଳି, ରାୟସଲପଦରର ମହିଳା ସଂକାରିନ୍, ଭୂତିବାହୀଳ ସାଂୟୁତିକ ନୃତ୍ୟ ଥଥା ଅନେକ ଯୁଗାଯୁ କଳାକାର ନିଜ କଳା ପରିବେଶଣ କରିଥିଲେ ।

ଚାଷ ଜମିରେ ପାଣିମଡ଼ାକୁ କେବୁ କରି ଆକମଣ ଅଭିଯୋଗ, ଜଣେ ମୁଦ୍ରା

ବ୍ରୋନ୍କ୍ସ,୧୮୯୦(ଅଞ୍ଚିତ ଜୟାଇ ବାରିକ)

ବୌଦ୍ଧ କୁଳ ଅଧୀନ କନନକପୁର ଗ୍ରାମରେ
ବୁଧବାର ଚାଷ ଜମିରେ ପାଣିମାଡ଼ାକୁ କେନ୍ଦ୍ର
କରି ଆକ୍ରମଣ କରାଯିବାରୁ ଜ୍ଞାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ
ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଛି।
ମୃତକ ହେଲେ ଉତ୍ତ୍ର ଗ୍ରାମର ଅବଧୂତ
ଚାନ୍ଦିଙ୍ଗା ପରିବାର ଦ୍ୱାରା ପାଇଯାଇଥିଲା
ଗ୍ରାମର ଅବଧୂତଙ୍କ ପରିବାର ଓ ଅନ୍ୟ
ଏକ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଚାଷ ଜମିକୁ
ପାଣି ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ନେଇ ରଖିଥିଲା
ହେଲାଥିଲା । ବୁଧବାର ଦିନ ସକାଳେ
ଅବଧୂତ ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ଯାଉଥିବା
କରିବା ପରେ ସେ ପାଣିମାଡ଼ାକୁ ନେଇ
ଗଣ୍ଠଗୋଳ ଲାଗିଥିବା ସମ୍ମୁଖ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଘର
ଆଗରେ କ୍ଷତିକୁ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଥିବାର
ଦେଖୁଥିଲେ । ପରିବାର ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ
ଉଦ୍ବନ୍ନ କରି ବାଉଁଶ୍ଵରୀ ମେତିକାଳରେ
ପଢ଼ାଯାଇଥିଲା । ବୌଦ୍ଧ ମେତିକାଳରେ
ସନ୍ଧାରେ ଅବଧୂତଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିବା
ଜଣାପଡ଼ିଛି । ତାଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣ କରାଯିବାରୁ
ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିବା ପରିବାର ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି । ପେଲିଲାବା

ଶିଳ୍ପାସ୍ତରୀୟ ବାଣିଜ୍ୟ ପଞ୍ଚବିଂଶ ଚର୍ଚାମେଣ୍ଡ

ବୌଦ୍ଧ/ବାଉଁଶ୍ଵରୀ, ୧୮୧୦ (ଆଜିତ
ପାତ୍ର)

ସାଧୁବଦୀ ସଂଗ୍ରହୀଳା ପାଠ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ

9

A photograph showing a group of approximately ten men standing in a row. They are dressed in traditional Indian attire, including shawls and dhotis. Some men are wearing white shawls over their shoulders, while others have red or yellow shawls. One man on the far right is holding a small black pot with a white cloth wrapped around its handle. The background is a plain, light-colored wall.

ଶୁଣି ଗାନ୍ଧି ପାଠ ଓ ମୃଦୁଳାନାଥ
ମନ୍ଦିରରୁ ମାଟି ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା

ବଲରାମ ସାହୁ, ବରିଷ୍ଠ ନେତା ଗୋବିନ୍ଦନ
ଅଗ୍ରଖୀଳ, ଜିଲ୍ଲା ଉପସଭାପତି ସରୋଜ

ବେହେରା, ବୋଡାସମ୍ବର ଜମିଦାର
ତଥା ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ସଦସ୍ୟ ସୁରେନ୍ଦ୍ର

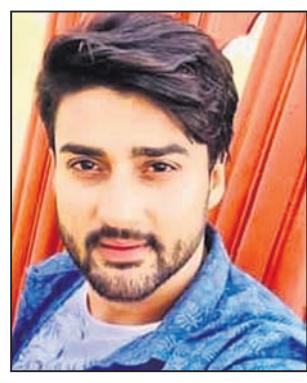
କୁଆ ଅବତାର

ସମ୍ବିତ ଆଗାର୍ୟେ ଜାତିମଧ୍ୟରେ ଅନେକ
ସିନେମାର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭୂମିକାରେ
ଅଭିନୟ କରିଥାଇଛନ୍ତି । ହେଲେ
ଏଥର ଓଳିଉଡ଼ ଦର୍ଶକ ତାଙ୍କୁ ନୃଥା
ଅବତାରରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବେ ।
ହଁ, ପିଲ୍ଲଟି ହେଲୋ ‘ହେ ରାମ : କର୍ମ
ହଁ ଭଗବାନ’ । ପିଲ୍ଲଟିର ପ୍ରଯୋଜନା
କରିଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଆ ସିନେମା ଜଗତର
ଅନ୍ୟତମ ବରିଷ୍ଠ ପ୍ରଯୋଜକ ବିଜୟ
କାଣ୍ଡୋଇ । ଏହି ଚିତ୍ର ବିଶ୍ୱାସରେ ସମ୍ବିତ
କହୁନ୍ତି, ‘ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଏହାର
କାହାଣୀ ଶୁଣିଲି ସେତେବେଳେ ବେଶ
ଭାବପ୍ରବଣ ହୋଇଯାଇଥିଲି । କାରଣ
ଏତାଙ୍କି ଏକ ଡିପରେଣ୍ଡ ସବ୍‌କେକ୍ଟକୁ
ନେଇ ସିନେମାଟିଏ କରିବା ଏକ
ଚାଲେଣ୍ଟ ସମ୍ଭାବ । ଯାହା ହେଉ
ବିଜୟ ସାର ପିଲ୍ଲଟିର ଶୁଟି ସମାପ୍ତରେ
ସବୁ ଦିଗ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି
ସିନେମା ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ଶତ ପ୍ରତିଶତ
ମନୋରଞ୍ଜନ ଦେବ ବୋଲି ମୋର
ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ।’ ଏହାର କାହାଣୀ

‘ମାଳ୍ୟଗର’ ଫଳରେ ବାବୁସାନ୍-ଶବାନ୍

ଶେଷ ଭାବରେ ପୁଜାପାର୍ବତୀରେ
ଓଡ଼ିଆ ସିନେମା ରିଲିଜ ହେବା କିଛି
ନୂଆ କଥା ନୁହେଁ । ହେଲେ ଦଶହରା
ମାହୋଲରେ ଚିତ୍ରଟିଏ ପରଦା ଉପରକୁ
ଆସିଲେ ତାହାକୁ ନେଇ ବେଶ
ଆଲୋଚନା ହୋଇଥାଏ । କଳିତ ବର୍ଷ
ଦଶହରାରେ ତିନେଟି ହାଇ ଭୋଲଟର
ସିନେମା ପରଦା ଉପରକୁ ଆସୁଛି ।
ସେବୁଢ଼ିକ ହେଲା—‘ରାମ’, ‘ମାଲ୍ୟଗର’
ଏବଂ ‘କଙ୍କା’ : ଶେଷର ଆରମ୍ଭ (ପୃଥମ
ଅଧ୍ୟାୟ) । ରତ୍ନ ଫିଲ୍ମସ ବ୍ୟାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
'ରାମ'ରେ ଉତ୍ତମ ପ୍ରୟୋଜନ ଏବଂ
ନାୟକ ସାଜିଛନ୍ତି ଆକୁନ ଖ୍ଵାର ଅରିଯମା ।
ଏହି ବିରୁ ବଜେଟ ଫିଲ୍ମର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା
ଦେଇଛନ୍ତି ଆଗଧାଡ଼ିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ଅଶୋକ ପଢ଼ି । ଏହି ଚିତ୍ରରେ ଅରିଯମକ
ବ୍ୟତୀତ ବନ୍ଦିତତ ଖ୍ଵାର ରାହୁଲ ଦେବଙ୍କୁ
ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ

୧୮

ଟିପ୍ପଣୀ ବାଣ୍ଶୁରୁନ୍ତି ଦିଶା

ଦିଶା ପଚାନ୍ତି ଏବେ ନିଜ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଚିପ୍ତ ବାଣିଜାରେ ବ୍ୟପ୍ତ । ହଁ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ବୁଲି ବୁଲି ପିରନେସ୍ଥ ଚିପ୍ତ ବାଣିଜଟି । ତା'ରୁ ଏ ନେଇ ନିଜର ଅଭିନ୍ନତାକୁ ମଧ୍ୟ ସେଯାର କରିବାକୁ ଛୁଟାଯାଇଛନ୍ତି । କଥା କଣ୍ଠ କି ନିକଟରେ କେତେଜଣ ସାଙ୍ଗଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ ତାଙ୍କର ଭେଟ ହୋଇଗଲା । ଏହି ସମୟରେ ନିଜର ପିରନେସ୍ଥ ବିଷୟରେ କହିବାକୁ ଭୁଲି ନ ଥିଲେ । ଏ ନେଇ ଦିଶା କହାନ୍ତି, ‘‘ନିଜକୁ ପିର ଆଖ ପାଇନା ରଖିବା ଏତେ ସବୁକ କଥା ନୁହଁଁ । ସେଥିଲାଗି ନିଜକୁ ପୃଥିବୀରେ ମାନସିକ ପ୍ରାରମ୍ଭ କରିବା ନିହାତି ଦରକାର ତେଣୁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ନିଜ ପିରନେସ୍ଥକୁ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଇଥାଏ । ପ୍ରତିଦିନ ଯେତେ ବ୍ୟପ୍ତ ରହିଲେ ମଧ୍ୟ ଏକରାତ୍ରାଜଙ୍ଗ କରେ । ତା'ରୁ ତାଏଟିଂ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଧାନ ଦିବା । ଚଲିବା କର୍ଷ ଡିସେମ୍ବରାରେ ତାଙ୍କ ଅଭିନୀତ ‘‘ଯୋଦ୍ଧା’’ ରିଲିଜ୍ ହେବାକ ଯାଉଛି ।

ଦିଶା ପ୍ରକାଶନ

ବ୍ରିଜ୍ଞାନ କେବୁଳ

ସିନ୍ମେମା ଚିଲିଙ୍କ ହେବା କିଛି ନୂଆ କଥା ମୁହଁ
ହେଲେ ଦଶହରା ମାହୋଲରେ ଚିତ୍ରଟିଏ ପରଦା
ଉପରକୁ ଆସିଲେ ତାହାକୁ ନେଇ ବେଶ ଆଳୋଚନ
ହୋଇଥାଏ ଚିଲିତ ବଷ ଦଶହରାରେ ମୁକ୍ତିଲାଭ
କରୁଛି ତିମୋଟି ହାଇ ଭୋଲ୍ଟେଜ ସିନ୍ମେମା...

‘ରାମ’ ପିଲ୍ଲରେ ଅରିଦମ-ରୂପତ୍ଵ

ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ୟୁୱୀ, ଶିବାନୀ ସଙ୍ଗତାଙ୍କୁ ଏଥରେ
ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ। ଗାତ୍ରଚୁପ୍ତିକୁ
ସ୍ଵର ଦେଇଛନ୍ତି ଗୋରବ ଆନନ୍ଦ। ରେନ୍
ଡ୍ରପ ପିକ୍ଚର୍ ନିବେଦିତ ତଥା କିତ୍ତରେ
ଏଣ୍ଟରଟେକ୍ନୋଲୋଜୀ, ତଥ୍ୟ ପ୍ରତକ୍ଷନ ଏବଂ
ବାବୁସାନ ଫିଲ୍ମ୍ସ ବ୍ୟାନରରେ ନିର୍ମିତ ଏହି
ସିନେମାର କାହାଣୀ ରଚନା କରିଛନ୍ତି
ଅମିତ କୁମାର ଦାସ। ଚିତ୍ରଟ ଏ ମାସର
୨୦ଡ଼ିରିଖରେ ରିଲୀଜ ହେବ।

ପାଇବେ। ତା'ସହ ଦେବାଶିଷ ପାତ୍ର ଏକ
ଭିନ୍ନଧର ଆହ୍ଵାନ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନ୍ୟା
କରିଛନ୍ତି। ଅନାମିସ ପିଲ୍ଲୁସ ବ୍ୟାନରରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହି ସିନେମାରେ ପୁନଃ ମିଶ୍ର
ଏବଂ ଗୌଧୂରୀ ବିକାଶ ଦାସ ମଧ୍ୟ
କାଣ୍ଡିଙ୍କରେ ଅଛନ୍ତି। ଏହି ସିନେମା ଚଳିତ
ମାସ ୨୦ରେ ରିଲୀଜ ହେବାକୁ ଯାଇଛି।

ଚଳିତ ବର୍ଷ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଢାଟି
ସିନେମା ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଯାଇଛି। ତେବେ

ଏଥାବ୍ୟତାତ 'ଗୁଡ଼' ଏଥର ଦୂର୍ଗାପୁଜାରେ ପରଦା ଉପରକୁ
ଆସୁଧା ପ୍ରଯୋଜନାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି
ଆସୁଧାଭିତ୍ତିକ ପିଲ୍ଲା 'କଟକ' : ଶେଷରୁ
ଆରମ୍ଭ (ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ)। ଖାସ କଥା
ହେଲା, କିନ୍ତୁ ବର୍ଷର ଗ୍ୟାପ୍ ପରେ ଏହି

‘କଟକ : ଶେଷରୁ ଆରମ୍ଭ (ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ) ଫଳରେ ପୁନମ-ଦେବାଶିଷ

ଏଥର ସ୍କ୍ୟାନିଙ୍

ହେଲେ ତିମୋଟି ପିଲ୍ଲର କାହା
ମୋତେ ବେଶ ପ୍ରଭାବିତ କରି
ସେଗୁଡ଼ିକରେ ମୋତେ ମିଳିଥୁବା ଭୂମି
ମୋ କ୍ୟାରିଯର ପାଇଁ ଶୁଭପ୍ରଦ ସାଧ
ହେବ ବୋଲି ଆଶା ରଖୁଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ
ଶୁଟିଂ ମଧ୍ୟ ନିୟମିତ ସମୟ ଅନ୍ତରାଳ
ହେବ । ତେବେ ଏ ନେଇ ମୋତେ ଚାଲି
ପିଲ୍ଲ କରିବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ଏ ତେବେ
ରିକେ ଚେନ୍ଦନରେ ଅଛାଇ ।” ତେବେ
ଏହି ତିମୋଟି ପିଲ୍ଲ ହୁଲ୍ଲାଙ୍କ କାଣ୍ଡିଯା
କି ମୋଡ଼ ଦେଉଛି ତାହା ଦେଖିବା
ବାକି ରହିଲା । ହୁଲ୍ଲା ଅଭିନୟ କରିଥିଲୁ
ପ୍ରମୁଖ ସିନେମାଗୁଡ଼ିକ ହେଉଥିଲା
'ଏକ ଥୁ ଡାଯନ', 'ଦେଢ଼ ଲଈନ',
'ବଦଲାପୁର', 'ହାଇଡ୍ରେ', 'ଏଲ୍‌ଏଲ୍‌ବି-୨'
ଏବଂ 'ଡରଲେ ଏକ୍‌ଷାରଣ' ।

କେବଳ ଅନୁତାପ

କଥାରେ ପରା ଅଛି- ‘ବୋହିଗଲା
ପାଣି ଆଉ ଧନ୍ୟବାଦ ତାର ଖୟିଳା
ପରେ ତାହା ଆଉ ଫେରିଆସେନା।’
ଦେଖୁନାହାନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ ଅପର
ମିଳିଲା ସେତେବେଳେ ସେଥୁରେ
ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ରାଜୀ ଥିଲେ ।
ହେଲେ କିଛି ଦିନ ପରେ କ’ଣ
ହେଲା କେଜାଣି ଦେଖୁନା
ବେଳକୁ କାଷ୍ଟିଂରୁ
ତାଙ୍କୁ ଆଉର
କରିଦିଆୟାଇଛି ।
ହଁ, ସେ ହେଉଛନ୍ତି
ନୁସବ ର ତ

ଉଚ୍ଚତା । ଏ ନେଇ ନୂସରତ କହି
'ମୁଁ କିପରି କାଷ୍ଟିଂରୁ ବାଦ ପଡ଼ିଲି ତ
ଜାଣିପାରୁନାହିଁ । ହେଲେ ଅଭିନୟ
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି ହୋଇଥାଏ ।
ଅପରଟି କେବଳ ଆଲୋଚନା
ସାମିତ ଥିଲା । ମୁଁ ଏଥିପାଇଁ ଆଖି
ଯାଇନିମ୍ ଆମାଉଷ୍ଣ ନେଇ ନ ଥିଲି ।
ଏହି ପିଙ୍କାଟିର କାହାଣା ବେଶ ଦମଦା
ଥିଲା । ହେଲେ ପ୍ରୋଗଜନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାବ୍ୟ
ଯାଇନି କବାଇବ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାବ୍ୟ
ତାଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ହେଲେ
ଉଳ ଅପରଟି ହାତରୁ ଖୁସି ଯିବା
ଏବେ କେବଳ ଅନୁଭାପ କରିବା
ସାର । ବର୍ଷମାନ ତାଙ୍କ ଅଭିନୀତ 'ଦ
ମେରି ଜାନ'ର ପୋଷ୍ଟ ପ୍ରତକ୍ଷବ୍ଦନ କର
ତାଲୁରହିଛି । ଏହି ପିଙ୍କାଟିର ସପଳତ
ନେଇ ବେଶ ଆଶା ବାନ୍ଧି ବସି
ଯେ ।

四

କୟ ଦୁର୍ଗା ମାଆ

ଏକ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାଦର ଭିଡ଼ିଓ ଆଲବମ୍ ‘ଜୟ ଦୁର୍ଗା ମାଆ’ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଏହାର ଟାଇଟଲ ଗୀତର ଚିତ୍ର ବେଶ ଭାଇରାଳ ହୋଇଛି । ଏହାକୁ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ବିଶିଷ୍ଟ ଗୀତିକାର ତଥା ଆକାଶବାଣୀରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ କିମ୍ବା ମହାନ୍ତି । ପାଇଁ ପିଲିଙ୍ଗ ସରମନ୍ତ କରିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଗାତ୍ରକୁ ରଚନା କଲି ସେତେବେଳେ ମୋର ହୃଦ୍ୟବୋଧ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଏହା ନିଶ୍ଚଯ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦର୍ଶକଙ୍କ ହୃଦୟରୁ ଝୁଲୁବା ।” ତେବେ ଏହି ଭକ୍ତି ଭିଡ଼ିଓ ଆଲବମ୍ ଅଥର ଦୂର୍ଗାପୂଜାରେ ସମ୍ପଲତା କାହାର ହେଉଥି ଆମ ବୋଲାଏ ।

ଭାରିତ୍ତ ପରିବେଶ ଚିନ୍ତା

A black and white photograph of a woman with long dark hair, smiling and looking towards the camera. She is wearing a pink sleeveless top and a colorful beaded headband. The background is plain white.

